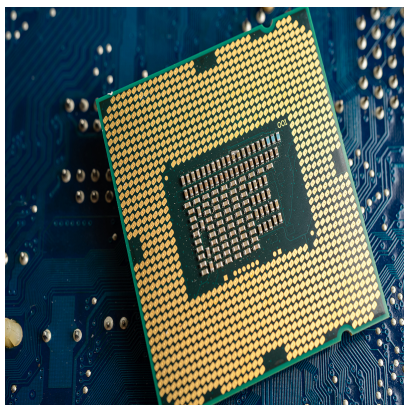

Η κρίσιμη σημασία των τσιπ και το απαραίτητο σχέδιο που χρειάζεται ο τομέας

Description

Μαρία Δεμερτζή*

Η αυξανόμενη σημασία των ημιαγωγών, τα τσιπ, για τις οικονομίες μας έχει οδηγήσει τις κυβερνήσεις σε διάφορα μέρη του κόσμου να παρέχουν [επιδοτήσεις](#) στον τομέα. Αυτό δεν αποσκοπεί μόνο στην κάλυψη της αυξανόμενης ζήτησης, αλλά και στη μείωση της εξάρτησης από άλλες γεωγραφικές περιοχές και, ως εκ τούτου, στην αύξηση της ανθεκτικότητας της εγχώριας παραγωγής.

Το 2015 η Κίνα παρουσίασε μια ολοκληρωμένη στρατηγική βιομηχανικής πολιτικής, «Made in China 2025», η οποία προσδιόρισε τους ημιαγωγούς ως έναν από τους 10 τομείς υψηλής τεχνολογίας για τους οποίους η Κίνα θα πρέπει να μειώσει την τεχνολογική της εξάρτηση από τη Δύση. Για το σκοπό αυτό η χώρα διέθεσε επιδοτήσεις της τάξης των 150 δις δολαρίων.

Πρόσφατα, οι ΗΠΑ εισήγαγαν επίσης έναν νόμο για τα τσιπ που προβλέπει 52 δισεκατομμύρια δολάρια για τη στήριξη του κλάδου. Αυτό περιλαμβάνει κονδύλια για την κατασκευή και τον εκσυγχρονισμό εγκαταστάσεων και εξοπλισμού για την κατασκευή, αλλά και για την έρευνα και την ανάπτυξη.

Τελευταία στο παιχνίδι ήρθε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), η οποία τον Φεβρουάριο του τρέχοντος έτους, και λίγο πριν από τη ρωσική εισβολή στην

Ουκρανία, πρότεινε τον [ευρωπαϊκό νόμο για τα τσιπ](#), ένα πλαίσιο για την ενίσχυση του ρόλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην παγκόσμια αλυσίδα αξίας των ημιαγωγών.

Η σημασία των τσιπ για την οικονομική παραγωγή μπορεί να συγκριθεί με αυτή του πετρελαίου ή της ενέργειας γενικότερα. Ακριβώς όπως η ενέργεια, τα τσιπ έχουν γίνει βασικό μέρος της παραγωγής μέσω της διαδικασίας της ψηφιοποίησης, για τις περισσότερες, αν όχι για όλες τις οικονομικές δραστηριότητες. Αυτό σημαίνει ότι η έλλειψη ενός από τα δύο μπορεί να προκαλέσει σοβαρή διαταραχή στην οικονομική παραγωγή. Κατά την διάρκεια της πανδημίας είδαμε μια ξαφνική αύξηση της ζήτησης τσιπ που δεν μπορούσε να καλυφθεί σε πραγματικό χρόνο. Μόνο το 10% των ημιαγωγών παράγονται στην Ευρώπη και έτσι οι διακοπές της εφοδιαστικής αλυσίδας κατά τη διάρκεια της πανδημικής κρίσης δημιούργησαν τεράστια σημεία συμφόρησης. Ο καινούργιος νόμος για τα τσιπ στοχεύει στην αύξηση της παραγωγής της ΕΕ στο [30 % έως το 2030](#).

Αλλά για την ΕΕ υπάρχει ένας ακόμη λόγος για τον οποίο η σύγκριση με την ενέργεια είναι αποκαλυπτική και αυτός είναι ότι για άλλη μια φορά βρέθηκε η ΕΕ πολύ εξαρτημένη από προμηθευτές εκτός των συνόρων της. Η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία αποκάλυψε την εξάρτηση της ΕΕ από την ενέργεια της Ρωσίας. Δεδομένου ότι η παραγωγή ημιαγωγών πραγματοποιείται αλλού, η ΕΕ θα μπορούσε ενδεχομένως να βρεθεί εκτεθειμένη εάν οι παραγωγοί αυτής της τεχνολογίας γίνονταν αντίπαλοι. Η σημασία των ημιαγωγών στην παραγωγή δικαιολογεί τη απεξάρτηση από άλλες χώρες. Η εξασφάλιση δε της αδιάλειπτης παραγωγής αποτελεί ένα πολύ ισχυρό οικονομικό σκεπτικό για διαφοροποίηση.

Σε έναν ολοένα και πιο πολωμένο κόσμο, υπάρχει επίσης ο κίνδυνος χρήσης ημιαγωγών για την επιβολή εξαναγκασμού σε τρίτους. Ένα πολύ χαρακτηριστικό παράδειγμα μιας τέτοιας πιθανότητας είναι οι πρόσφατοι [περιορισμοί](#) των ΗΠΑ στην πώληση ημιαγωγών στην Κίνα ως τρόπος παρεμπόδισης της πρόσβασης σε κρίσιμες τεχνολογίες. Αυτό δημιουργεί επίσης ένα πολιτικό/αμυντικό κίνητρο για επενδύσεις στην εσωτερική παραγωγή. Αλλά αυτό είναι ένα πολύ μεγαλύτερο ζήτημα και δεν πρέπει να αντιμετωπιστεί ελαφρά τη καρδιά σε μια εποχή που υπάρχει τόσο μεγάλη ανάγκη για διεθνή συνεργασία.

Η έκδοση του νόμου για τα τσιπ από την ΕΕ έρχεται σε μια κρίσιμη στιγμή για την ενίσχυση της οικονομικής ανθεκτικότητάς της. Αλλά αυτό μπορεί να επιφέρει και κινδύνους. Τα κονδύλια που προορίζονται για την προώθηση της έρευνας και της ανάπτυξης, είναι μεν ευπρόσδεκτα, αλλά δεν αποτελούν μια γρήγορη λύση. Επίσης τα

κονδύλια που προορίζονται ως επιδοτήσεις μπορεί να αποδειχτούν αντιπαραγωγικά, καθώς παρεμβαίνουν στις αγορές. Ταυτόχρονα εφόσον είναι οι ίδιες οι χώρες που καλούνται να διαχειριστούν αυτές τις επιδοτήσεις, υπάρχει κίνδυνος να διαταραχθούν οι ίσοι όροι ανταγωνισμού μεταξύ των χωρών της ΕΕ.

Το σημαντικότερο επιχείρημα είναι ότι κανένας νόμος δεν μπορεί να υποκαταστήσει ένα μακροπρόθεσμο σχέδιο οικονομικής πολιτικής. Η ΕΕ πρέπει να σκεφτεί πολύ προσεκτικά πώς θα υποστηρίξει μια βιομηχανία που θα είναι τόσο κρίσιμη για την οικονομία της. Ο νόμος για τα τσιπ είναι το πρώτο αλλά ατελές βήμα προς μια μακροπρόθεσμη στρατηγική που πρέπει ακόμη να σχεδιαστεί.

** Η Μαρία Δεμερτζή είναι Υποδιευθύντρια του Bruegel, και καθηγήτρια οικονομικής πολιτικής στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο. Αυτό το κείμενο δημοσιεύτηκε σε αγγλική έκδοση ως στήλη γνώμης στο Bruegel Blog, και αναδημοσιεύεται στο Blog της Εταιρείας Κυπριακών Οικονομικών Μελετών.*